

Nr 104.

Av herr **Löfvander**, om vissa lönetillägg ur kyrkofonden åt kyrkoherden och komministern i Södra Sallerups pastorat.

Kungl. Maj:t har i lönereglernsresolution den 22 februari 1924 fastställt dels att i S. Sallerups, Husie, Bjärshögs och Oxie församlingars pastorat skall finnas kyrkoherde och komminister, dels att i fyllnadsbelopp med hänsyn till pastoratets folkmängd skall utgå till kyrkoherde 630 och till komminister 315 kr.

Folkmängden i pastoratet, som vid lönereglerns fastställande uppgick till något över 3,100 personer, utgjorde vid 1928 års utgång 5,501 och utgör vid senaste årsskiftet 6,098 personer. Ökningen har vållats av stor utflyttning från Malmö till Husie, vars folkmängd på 5—6 år tredubblats. I högre grad än dessa siffror ange, ökades dock pastors arbetsbörd därigenom att allt måste i hast omläggas och därigenom att — såsom i nya samhällen ofta förekommer — oro och split var vanlig. Förhållandena voro sådana, att biskop Rodhe vid flera tillfällen förklarade, att pastoratet var det arbetsammaste i stiftet.

Pastoratet behjärtade dessa förhållanden, som gjorde att kyrkoherden för att kunna medhinna arbetet fick av domkapitlet personlig adjunkt, vars vivre och bostad han till största delen själv får betala, och beslöt enhälligt å stämman den 23 oktober 1929 att från och med ingången av ecklesiastikåret 1929/1930 till utgången av nu löpande lönereglernsperiod höja kyrkoherdens lön med 970 kr. och komministerns med 360 kr., »under förutsättning att detta belopp får utgå av det överskott, som årligen uppstår av de i pastoratet tillgängliga lönemedlen».

Kungl. Maj:t fastställde den 11 april 1930 ifrågavarande beslut.

Genom nya lagen om kyrkofond den 30 augusti 1932 ändrades emellertid förhållandena, så att allt som förut kallats överskottsmedel automatiskt skulle ingå till kyrkofonden och själva namnet »överskottsmedel» försvann. Pastoratsstämman den 26 maj 1933 påpekade förhållandet och anhöll enhälligt, att den tidigare beslutade löneökningen måtte utgå. Kungl. Maj:t förklarade den 1 februari 1934, att »Kungl. Maj:t finner ifrågavarande ansökning ej föranleda något Kungl. Maj:ts yttrande».

Här tolkade man detta yttrande som ett bifall till pastoratets önskan; men stiftsnämnden i Lund hade en motsatt mening. I avräkningslängden för ecklesiastikåret 1933/1934, i vad den berör S. Sallerups m. fl. församlingars pastorat, inräknades ej löneförhöjningen. Pastoratsstämman överklagade detta beslut. Men Kungl. Maj:t fann i beslut den 12 november 1934 ej skäl att göra ändring i stiftsnämndens beslut.

Då kyrkoherden och de två komministrar, som efter varandra tjänstgjort i pastoratet under dessa år, ingått till Kungl. Maj:t med anhållan att fort-

farande få åtnjuta löneförbättringen, uttalade pastoratet bland annat: »Har således Kungl. Maj:t två gånger medgivit, att denna löneförbättring skulle utgå, synes det oss, i synnerhet som folkmängden i pastoratet ytterligare ökats, obegripligt och orimligt, att den av vissa formella skäl indragits. Olikheten sedan överskottsmedlen försvunnit, mellan 1930 och nu, består ju endast däri att kyrkofonden tidigare ej fick till sig utbetalda de 970 och 360 kr., som skulle till kyrkoherde och komminister i löneförbättring utgå, utan dessa utbetaltes direkt till prästerna, medan kyrkofonden nu först av pastoratet får penningsumman och sedan skulle utbetala den till pastoratets präster. Då således kyrkofonden, reellt sett, ej lider den minsta inskränkning i sina inkomster från pastoratet, förstå vi alldeles icke, varför löneförbättringen skulle indragas.» Alltjämt enhälligt uttalade pastoratsstämman sin önskan, att löneförbättringen bör från och med den 1 maj 1933 utgå till kyrkoherde och komminister under den återstående delen av löneregleringsperioden. Kungl. Maj:t har den 26 november 1937 funnit »ifrågavarande ansökning ej föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd».

Upplysningsvis vill jag meddela, att juristerna i Lunds domkapitel och tjänstemän i kammarkollegium ansett, att orättvisa skett, och tillrätt tjänsteinnehavarna att söka rättelse, så också att skattekrönorna i pastoratet, som för året 1930 beräknades till 32,000, för innevarande år beräknats till 44,948 samt att i pastoratet ständigt minimum till prästlönens fullgörande uttaxerats.

Ett bifall till pastoratets anhållan torde ej medföra någon som helst farlig konsekvens, enär liknande förhållande mig veterligen ej i hela riket förekommit utom i Fosie pastorat, som nu dock helt inkorporerats med Malmö och för vilket pastorat ny lönereglering nu tillämpas.

Orimligt synes vara, att en senare tillkommen lag skall under löpande löneregleringsperiod kunna beröva en präst en löneförmån, som en tidigare lag medgivit honom. Ett sådant tillvägagångssätt gent emot andra tjänsteinnehavare synes mig otänkbart. *Skäligheten* synes mig under alla omständigheter tala starkt till förmån för rättelse i här nämnda fall.

Handlingar angående ärendets tidigare behandling i vederbörande instanser skall jag tillstålla det utskott vartill motionen remitteras.

På grund av vad sålunda anförts får jag hemställa,

att riksdagen måtte besluta att kyrkoherden och komministern i S. Sallerup, Husie, Bjärshögs och Oxie församlingars pastorat måtte medgivas rättighet att av kyrkofondens medel årligen från och med den 1 maj 1933 till utgången av nu löpande löneregleringsperiod av kyrkofonden utbetomma ett belopp för kyrkoherden 970 kronor och för komministern 360 kronor.

Stockholm den 22 januari 1938.

Axel Löfvander.